

אלו נערות פרק שלישי כתובות

ל.

עין משפט
נר מצוה

א א (מ"י) פ"א מהלכות
ענדה הלכה יג ופ"ג
מהלכות גניבה הלכה ב
טו"ט ח"מ ס"י (ש"ג):

מוסף רש"י

הניחא לר' ישבב. אי
לאו כלל הוא אלף
לאפווק מדרי סימאי
למפיק חד מחייבי לאון
אמי ואמטועין דנכל
חייבי לאון עושה ר"ע
ממזיך (קדושין טו.) אלא
אי טעמא דנפשיה
קאמר. וכלל כ"ל ולא
לדרי סימאי לחזיה
פליג אלף אשמטועין דכל
שפולמו חליסור הולג
ממזר (שם וב"ע"י שם
טו.) ר' הנהיגי בן
הקנה היה עושה את
יום הכפורים כשבת
להשלימין. ההלוק גדיש
ציוס הכפורים וממחייב
כה. פטור מן השלומין
כאלו הלוקי בשבת שחול
ממחייב בנשמו מיתמ צ"ד
דשפוטין ל' פטור מלשגס
דשפוטין (פמ"ט כ"ל) ולא
יהיה אסון עושה יעשה, הא
אסון היה לא עשה,
שפ"ק יו"ט שמתמו צ"ד
שמים שגמרתם חיו וצ"ו
אסון הוא קדי, שנלמד
(ב"רש"י מ"ג) וקדוה אסון
הכל פטור מלשגס (פמ"ט)
ב"ר י"ב ושבוותן
אף יום הכפורים
כרת מיתמ צ"ד למי
(מגילה ט.) הכל בידי
שמים. ומתווס ומלכות
הכלים לא, כול על ידי
גזירת שמים, חוץ מצנים
פחים. ג"ס. ג"ס. פחים,
חולי הכה על ידי חוס
מנו (ש"ע"ג) עד שפית
היום (ש"ע"ג) א: ל"ט
פחים, קור הטפס (ב"ב
ק"ז) א: ג"ס והקור פת
ומוקש דרך עקש, פי צ"ד
הדעי חלו לשמך מן
הזנה, ויש מפרשים ל"ט
פחים קור וחוס (רשב"ם
ב"ב קמ"ד). והאמר רב
יוסף וכן תני רבי חייה.
המלא קאמר דלמך רב
יוסף מני צעלמא וכן מני
כ"י (טו"ס ח"ה).

אי לאפוקי מדרבי סימאי קאתי. תימנה תיפשוטו דרבי יסבב טעמא
דנפשיה קאמר אליבא דמ"ד צפ"ק דיבמות (דף י"א. וס"ט) הבא על
יצמתו וזמר וזא אחד מן האחים על לרתה צעשה דהא תנן צפרק
ר"ג (דיבמות דף ג.) ר"ג אומר דאין צעילה אחר צעילה ע"כ רבי יסבב
טעמא דנפשיה קאמר והוה התם כר'

יסבב דאין קידושין תופסין צחיבי
עשה ולהכי אין אחר צעילה כלום
כדלמך התם בגמרא^(א) אמתני' דאין
אחר חלינה כלום אמר רב הונא אמר
רב זו דברי ר"ע דלמך דאין קידושין
תופסין צחיבי לאון ומסתמא הכא
אליבא דר"ע מספקא ליה אי טעמא
דנפשיה קאמר אי לאו לכך נראה
לר"מ דגרסי צפ"ק דיבמות (דף י"א.)
חד אמר צללו וזללא זה מוכיח ר"מ
בהאיא שפעמא דל"ג צעשה וכן פרי"ח
דהיינו לאו שחלץ לאחת דלמך קרא
אשר לא יצנה כיון שלא צנה שז
לא יצנה אחרת ה"נ כיון שצנה
שום יצמה לא יצנה אחרת:

איבא בינייהו בעוזה צ"ב. פי'
צקונט' צעולה שלא כדרכה
וקשה דפלוגמא דר"מ ורבי אלעזר
היא צפרק הבא על יצמתו (דיבמות דף
נט. וס"ט) אי כסירה לכ"ג וה"ל למימר
ולר"מ דלמך כסירה לכ"ג מאי איבא
למימר כדקאמר ולר"ע דלמך כו'
ואורי' דמ"ר"ע פריך שפיר כדי
לאוקומי ר"ש צן מנסאי שהוא צברא
כר"ע שיהי רבו אל צל צהא לא חייב
אי פליג ר"מ אר"ש צן מנסאי ור"ח
פי' דהכא לא מיירי צעולה מאחר
אלא כ"ג שאנס צמולה גמורה ולא
חשיבה ראוייה לקיימה אע"ג דלמך
וצהא על יצמתו^(א) אנוסת עלמנו
ומפותת עלמנו לא ישא לא נשא נשוי
מ"מ כיון דלמחלה לא ישא לא חשיבה
ראוייה לקיימה דהאי לא ישא הוא מן
המורה לק"מ ע"ג דאס נשא נשוי ה"נ
אמר צוגרת ומוכת ען לא ישא ואס
נשא נשוי אע"ג דהוי מן המורה

כדמוכח התם ועוד דקאמר התם^(ב) מתיב רבא ולו תהיה לאשה
צאשה הראוייה לו פרט אלמנה לכ"ג היכי דמי אלימא בצדכרה
מאי אריחא משום אלמנה תיפוק ליה דהויא לה צעולה שמשמע
דצעלות עלמנו אסורה לו מן המורה ור"ח לא פירש כן:

תוספות ר"ד

מתני' דלא כר"ב בן
הקנה. פירושו מתני'
דמחייב קנס לבא על
אחותו ואע"פ שמתחייב
כרת בביתא. הנהיגי ר"י
[בן הקנה] היה עושה
ידי"כ כשבת תשלומין.
פי' לפטור המדליק את
הגדיש ביה"כ כאילו
הדליקו בשבת מה שבת
פטור מיהא מיתמ ב"ד פטור
מתשלומין כדתנן מתני'
אסון בידי דלמך רב
מ"ט דר"י.
ב"ה. אמר אביי נאמר
פי' שמים. פי'
וקדארוהו אסון ונאמר אסון
בידי אדם ואם אסון
יהיה מה אסון הנאמר
בידי אדם פטור מן
התשלומין. פי' דמשעת
בביתא ב"ד למימר היכא
דליכא מיתמ ב"ד משלם
דמי ודלרות. אף אסון
האמור בידי שמים פטור
מן התשלומין:

חייבי עשה מזרי ואדומי. בתוך שלשה דורות דכתיב (דברים כג)
דור שלישי יבא להם דור שני לא ולא הבא מכלל עשה עשה: הניחא.
אי רבי יסבב האי כל שאין לו הימך ציאה דקאמר אליבא דר"ע לאו
כללל כ"ל אלף לאפוקי מדרבי סימאי לחזיה אמת' לאון הוא
דפליג לאוסופי חייבי לאון^(א) בכהונה
אבל שום חייבי עשה לא הוסף:
שפיר. מזינו למימר איבא צחיביהו
דשמעון טעמא דנפשיה קאמר כל שאין לו
חייבי עשה: הניחא. אי לאו אדרבי
סימאי קאי וטעמא דנפשיה קאמר
צסר ר"ע שכל שאין לו הימך ציאה
צאשה זו הולך ממזר מאי איבא
למימר: **צעולה** לר"ג. שאין צה לאו
אלמנות וגירושין אלף עשה דצמולה
יקח (ויקרא כ"ג) ולא צעולה. וא"ת יש
כחן לאו דונה לא אשכחנא תנא דלמך
פנוי הבא על הפנויה עשהא זונה אלף
ר' אלעזר^(ב) וליה הלכתא כוותיה
ואין זונה אלף הנצעלת לפסול לה.
וצעולה שלא כדרכה איירי דאי
כדרכה תו ליכא קנס: ומאי שאל.
האי עשה משאר עשה דמודה ציה
ר"ע: **דבזה** ליה עשה שאינו שיה
ככל שאינו נוהג אלף כ"ג אלף
עשה דמזרי ואדומי נוהג בכל הקהל:
הא נמי יש צה הוי. המקדש אשה
ציימי נדומה מקודשת: ולאפוקי מדרי'
נחויא. מתני' דמחייב תשלומין לצא
על אחותו ואע"פ שמתחייב כרת
צצילתו מפקא מדרי' נחויאל: אם יוש
הכפורים כשצב. לפטור מדליק את
הגדיש ציוס הכפורים כאליו הדליקו
צצבת: מה שצב. שהוא מיתמ צ"ד:
פטור מן השלומין. כדתנן צמתי^(א)
גבי צא על צמו ויליף לה מולא יהיה
אסון ענוש יענוש: אף יום הכפורים.
שהוא צברת חייב נפש הוא זה
ופטור מן השלומין: אסון ציה
אדם. ולא יהיה אסון דמשמע
צמיתת צ"ד למימר דהיכא דליכא
מיתמ צ"ד משלם דמי ולדות: אסון

בידי שמים. וקדארוהו אסון: ל"ט פחים. קור וחוס: **בידי שמים.**
אם צאים פורעניות על האדם גזירת המלך הוא: חוץ מזינים ופחים.
שפעמים צצחין צעשיעה: **בידי אדם ינישו.** שלא מגזירת מלך:
דור
הב"ב מורים בבא ע"ה הנדה שמשלם קנס. תימנה לר"י מלך דר"ש צן מנסאי מודה צה דלמלא כר' נחויאל צן הקנה ס"ל דמחייב כריתות
פטורים מן התשלומין ומיהו ר"ש התימני ע"כ לית ליה דר' נחויאל מדאליטריך למעוטי חייבי כריתות מולו תהיה לאשה אשה שיש
צה הויה דע"כ לא אליטריך למעוטי אלף חייבי כריתות דמחייב לאון ס"ל צקוף החולץ (דיבמות דף מט.) וס"ט דלית צהו הויה אלף מר"ש
צן מנסאי קשה מלך לית ליה דר' נחויאל ועוד אפי' ר"ש התימני דלמלא אית ליה דר' נחויאל ואליטריך למעוטי מולו תהיה לאשה
יצמה לשוק דאין קידושין תופסין צה לכ"ע כדלמך צהאשה רבה (שם דף צ"ג: וס"ט) וי"ל דרב חסדא ס"ל דאין שום מנה סובר כרבי
נחויאל ולה"ק ולאפוקי כו' וצקונט' פירש דלמתי' קאי דמפקא מדרי' נחויאל ומתיה מני"ל דמפקא מינייה דלמלא מודה ר' נחויאל לחייבי
כריתות יש להן קנס דרביניהו קרא חד לחייבי לאון וחד לחייבי כריתות ולר"ע ניהא דמפקא מתני' מדרי' נחויאל ר"י
תופסין צחיבי איבא לאוקומי הך תרי ריבויי חד לחייבי עשה חד לחייבי לאון אלף חייבי כריתות לר' נחויאל לא^(א) ונראה לרשב"א
לתרץ^(ב) דע"כ דמפקא מתני' מר' נחויאל דלר' נחויאל אין חילוק צין חייבי כריתות לחייבי מיתות צ"ד או מאסון אסון או כדדריש רבא
כרת שלי כמיתה שלכם ואס יש קנס לר' נחויאל צחיבי כריתות יש ג"כ צחיבי מיתות צ"ד ומתני' קתני צא על צמו פטור: **הב"ב בידי**
שמים חוץ מצנינים פחים. והא דלמרי' (שבת דף צ"ג.) לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה אלמלא יכול לשמור עלמנו מן הפורענות וכן קרי
נטווי דאסור לעבור תחתיו התם מן הפשיעה יכול לשמור עלמנו דהא ודאי צצדו להמית עלמנו אלף כשמצינחין עליו מן השמים צלונס
אי אפשר לו לשמור אלף צנינים פחים לעולם אל יצואו עליו צלונס אס רואה ליהר ואת' והא דרשין (צ"מ דף ק:) והסירי ה' ממך כל
חוליה או ינייה אלמלא דצדי שמים הוא וי"ל דהיינו שיחם הקצ"ה עולמו או יתן לו מלצושים ולא ינטרך ליהר ואת' והא פחים צידי שמים
הוא כדלמרי' צבראשית רבה צפרשה ע"ו א"ל אנטונינוס לרבי צלי עלי א"ל רחמנא שצינך מצינחא א"ל דא ללותא היא ייתר חד כקו
וצינחא אלף א"ל שמתזב משרבא א"ל הא כדו ללותא דכתיב אין נסתר מחמתו וי"ל דקרא כתיב צעוצרי דרכים או צמלמנה דרך שהמלכים
עושים דצדך אין אדם יכול ליהר מן החוס אלף אס רואה ליצב צציתו יכול להזהר שיצב צצית של צנינים או יכנס צמרתך ויש מפרשים לצנינים
פחים חדא מילתא היא כלומר צנינים שהם פחים לאדם לשון פח ומוקש או וינו כן דצפ"ק דמסכת ע"ו (דף ג: וס"ט) מייית לה [אהא] דכתיב
ומעשה אדם כדגוי הם מהן דגים צצים כיון שקדרה עליהן חמה מיד ממים [אף צני אדם כיון שקדרה עליהם חמה מיד ממים] והא
דלמך (בבב"ב דף ג:) הכל צידי שמים חוץ מיראת שמים אין ענינו לכאן דהתם קאי על הולך צמעי אמו (מה נ"ו:) שגזרין אס היא
עני או עשיר צבור או חסד טפס או חסד אלף דיק ורשע א"ל והכא מיירי צמאורעות הצלות על האדם^(א): **מירום** שחרב בית ב'ו'.
וא"ת אמאי לא נקט מ' שנה קודם שחרב צהמ"ק דמ' שנה קודם שחרב גלתה סנהדרין כו' שלא דנו דיני נפשות וי"ל דלפעמים לצורך
שעה היו חוזרין סנהדרין ללשכת הגזית ולהכי לא פסיקא ליה למיתני מ' שנה קודם שחרב ווא"ת א"כ מאי פריך צפרק היו צדקין
(פאהד"ק דף מ"א.) גבי מעשה צדק ר' יוחנן צן זכאי צעוקאי תאנים ופריך מי הוה צסנהדרין והא תניא כל שנתייב של רבן יוחנן צן זכאי
מאה ועשרים שנה מ' עסק צפרקמטיח ומ' למד ומ' לימד ומתניא מ' שנה קודם שחרב גלתה סנהדרין כו' והשתא מאי קשיא ליה כיון
דלפעמים היו חוזרין ודנין וי"ל דרבן יוחנן צן זכאי צדק צעוקאי תאנה אמעשה דלתינה היה ומשום דיני נפשות דלתינה לא היו חוזרין
לעולם דעיקרם לא גלו אלף משום רתינה דחו דנפשי רוחים כדלמרי' צפ"ק דמסכת ע"ו (דף ט: וס"ט) וי"מ דלהכי נקט משחרב צהמ"ק משום
קודם לכן אע"פ שגלו היו בגדי כהונה מכפרים על מזיד דלא אמרו ציה כדלמרי' צפרק יש צברכין (ערכין דף טו. וס"ט) ואין נראה דהא
ציימי שמעון צן שטח היא בגדי כהונה והוה דין ארבע מיתות כדלמרי' צפרק אחד דיני נפשות (פאהד"ק דף לו: וס"ט) אר"ש צן שטח ארצה
צמלמנה אלף לא רתינה אחד שרץ אחר חזרה וכו' לא ע' משום שצכו נשח ופריך ווא"ת צר נשח הוא ווא"ת א"כ חייא אע"פ
צצטלו סנהדרין כו' ועוד אמר (מת' י:) מרשעים יאל רע כו' ה' עתם צצמן צצמה"ק קיים איירי מדקאמר ונמצא ליה מת חוה גולה^(א):

תורה אור השלם
1. ובי יצבז אנשיה ונגבז
אשה קרה וצארו ידדיה
ולא ידעה אסון ענוש
יצבז באשר ישיית עליו
בעל האשה וקראו
בפוליים: שמות כא כב
2. ויאמר לא ירד בני
עמכם כי אהוה מת והוא
לבדו נשאך וקראוהו
אסון בדרך אשר תלבו
בה ודורדקת את שביתי
ביגון שאולתי:
בראשית כ ב
3. צנינים פחים בדרך
עקש שומר נפשו ירחק
מקום: משלי כב ה

בראשית כ ב
3. צנינים פחים בדרך
עקש שומר נפשו ירחק
מקום: משלי כב ה

(א) [תוספתא צ"ק פ"ו]
צבנות לג. מנייה לו:
פסחים טו. לב. [תוספתא
פ"ג תוספתא דמנינה
פ"א.] (ג) צ"מ ק: צ"ב
קמ"ד: ע"ש פ"ו ג: ע"ש.
(א) סוטה ט: סנהדרין לו:
ע"ש, ד' ז"ל דכסונה,
(ב) [דיבמות טו:] (ג) [לקמן
לו:] (ד) [דף נ"ב:] (ה) [דיבמות
דף טו:] (ו) [דף טו. וס"ט
ד"ה אילמלא:] (ז) ומתרי"מ
אומר כי מלא צמספתא
פרק אלו נערות ר' נחויאל
אומר הבא על אחותו ועל
אחות אביו כי אין להם קנס
וכן היה עושה רבי נחויאל
צן הקנה יו"ט כסבתו,
(ח) ולי"ל לתרץ דע"כ מפקא
מתני' מר' נחויאל לר' י
נחויאל אליטריך לאוקומי חד
לחייבי לאון ועשה וחד לללו
דיבמה לשוק אלף חייבי
כריתות קיס ליה צדכרה
מיייה וי"מ לקמן צפריקין
אי כרבי נחויאל קשיא לחותמו
משמע דמחייבי כריתות לא
מתוקמא כותיה. מ"י.
(ט) וי"ע חו"ט מנייה כה.
ד"ה הכל יתוס' ע"כ
ד"ה הכל, (ט) והא דתנן
(פ"ד דצבות) על כרחך
אחא מי היינו שאין לך אדם
שמתים להויו עלמנו ועוד
נראה לר"י דע"כ אחא מי
לעמד קאמר ונרטי' ע"כ
אחא מתו מ"כ אחא מי ווי
כחו המתים להיות והמתים
לדון. מ"י. (ט) ומיחייב
אחא למי' לר' נחויאל:
היו מפרשים לא פסיקא
ליה. מ"י. (ט) [ע"פ חו"ט'
סוטה ח: וצמית פח: ד"ה
מכפרים].

גיליון הש"ס
גמ' איבא בינייהו בעוזה
ל"ב. פי' ע"כ פסחים מה ע"כ
תודיה אלף:

גיליון הש"ס
גמ' איבא בינייהו בעוזה
ל"ב. פי' ע"כ פסחים מה ע"כ
תודיה אלף:

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה צעולה וכו'
אלף ר' אלעזר וליה. ג"כ
וצבנות ינישו ע"כ. מסכת
דלף אליבא דר"מ שמתק
לה צמלמנה ע"ש: